

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr. 30 PERIODICALS 341 Highland Blvd. Kaina
Rugpjūtis - August 9, 1996 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

- **Paminklinis akmuo**, atidengtas buvusiam Klioniškių kaime, Kauno rajone, skelbia: "Aušrininkui, varpininkui, 1863 m. sukilimo dalyviui, Garibaldižio kovų kovotojui - poeto Andriaus Vištelio-Višteliausko gimtinė 1837-1912". Akmenis atidengime pranešimą apie Buenos Aires 1912 m. rugpjūčio 2 d. mirusio poeto A. Vištelio-Višteliausko kūrybą skaitė Maiorionio lietuvių literatūros muziejaus mokslinė bendradarbė Regina Mažukėlienė, jo eilėraščius - poetas Robertas Keturakis ir Kauno dramos teatro aktorius Viktoras Valašinas.

- **Liūdna žinia** pasiekė Lietuvą iš Vokietijos. Liepos 4-oios rytą Berlyne mirė žinomas lietuvių dailininkas Algimantas Švėgžda. Sunkios ligos kamuojamam dailininkui buvo lemta sulaukti penkiasdešimt penkerių metų. Daugiau kaip tūkstantį savo darbų - tapybos, grafikos, piešinių, akvarelių - A. Švėgžda padovanojo Lietuvos muziejams. Šį turtą visai neseniai į Lietuvą pargabeno dailininko bičiulis, Vilniaus dailės akademijos rektorius Arvydas Šaltenis.

- **Kaune pradėjo veikti "Liūtų klubas"**. Tai nesavanaudiškos pagalbos Vakaruose veikiančių "Lions' Clubs" analogas, kurio visi nariai kalba prancūziškai. Lions vardas kilo iš tarptautinio šių klubų sąjungos obalsio: "Liberty, Intelligence, Our National Safety" (laisvė, išmintis, mūsų tautos saugumas). Tai jau antrasis Kaune veikiantis "liūtų klubas". Jis pavadintas Kauno Čiurlionio Liūtų klubu.

- **Literatūrinė 1996 m. Žemaitės premija** birželio 2 d. Kelmėje buvo įteikta vilniečiui rašytojui Ričardui Kalyčiui už pirmąjį romaną kaimiška tema "Verksmo vieta", kurį septynioliką metų tremtyje praleidęs R. Kalytis, Lietuvon grįžęs 1961 m., yra dedikavęs tėvo, brolio, tėvų žemės ir prarastos Lietuvos atminimui. Žemaitės premija, įsteigta 1966 m., paskiria Kelmės rajono savivaldybė, šiemet ją padidinusi iki trijų tūkstančių litų.

- **1997 m. Klaipėdoje**, Lietuvininkų aikštėje, numatoma pastatyti paminklą M. Mažvydui, minint jo "Katekizmo" knygos 450 m. sukaktį. Paminklas su pjedestalu kainuos 350,000 litų.

- **Mindaugo karūnavimo** - Valstybės dienos proga už nuopelnus Lietuvai, jos ūkiui, kultūrai, mokslui ir švietimui Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinais ir medaliais apdovanota didelė Lietuvos ir užsienio valstybių piliečių grupė. Trečiojo laipsnio Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordinu apdovanotas ir veterinarijos gydytojas, JAV lietuvių veikėjas Leonas Kriaučeliūnas. Tarp apdovanotųjų ketvirtjo laipsnio ordinu - rašytojai Juozas Aputis, Liudas Dovydėnas ir Vytautas Sirijos Gira, poetas Alfonsas Maldonis.

- **Dėl lėšų stokos** žadama uždaryti Klaipėdoje veikiantį Jūrų muziejų, akvariumą ir delfinariumą. Dalis lėšų buvo gautama iš lankytojų bilietų, dalį lėšų skirdavo valstybė.

MOTERŲ PARTIJA - AMBICIJŲ REALIZAVIMAS AR LIŪDNAS BŪTINUMAS

Dr. Viktoras Bolotinas

Politika nėra vien "vyrų žaidimas". Kai maža galimybių prasiimušti į naujų ir tradicinių partijų vadovybes, atsiranda poreikis formuoti naujoms tipiskai moteriškoms politinėms organizacijoms - moterų partijoms. Šiais laikais i tokia tendencija reikia žiūrėti kaip į laikiną metūgį - jis turės išnykti, atlikęs savo paskirtį - paskatines profesionalų moterų politinį aktyvumą. Galima spėti, kad pasiekus tam tikrą moterų partijos lygį, jos narės pradės gauti pasiūlymų įsijungti į kitų partijų veiklą. Jose dominuojantis vyrų jaus vis didesnį diskomfortą šalia delegacijų iš Vakarų, kuriose gana daug moterų. Šitam metūgiui išnykti bus dar viena priežastis - moterų partijos jungsis su kitomis smulkiosiomis partijomis, kad sėkmingiau įveiktų procentinį rinkimų barjerą. Pagaliau - vyrai ir moterys ims suprasti vienalyčio požiūrio i politines problemas žala.

1994 m. pradžioje Lietuvos moterų partiją pradėjo kurti Kazimieras Prunskienės vadovaujama Moterų asociacija. 1996 m. šios partijos kūrimasis gali būti priskiriamas istorijai, bet vis tiek verta panagrinėti kūrimosi aplinkybes.

Būdama LKP ir jos prezidento nare, K. Prunskienė prieš balsavimą dėl jos paskyrimo premjere išstojo iš partijos. Prarado

partijos palaikymą, neigijo ir Sąjūdžio daugumos pasitikėjimo.

Kelias atgal į LKP (LDDP) buvo atkirstas, neužsimezgė ir kontaktas su Lietuvos liberalų sąjunga. Tada išaiškėjo visi minusai, būdingi nesusijusių su jokia partija žmonių padėčiai. Be partijos palaikymo aktyvus politinis gyvenimas sunkiai įmanomas. Tik didelėmis pastangomis galima neleisti pamiršti savęs kaip politiko. Dingsių iš politikos V. Čepaičio ir Z. Vaišvilos pavyzdžiai puikiai iliustruoja šį teiginį. Geru pavyzdžiu gali būti ir pati K. Prunskienė - jai prirėikė daug pastangų savo politiniam įvaizdžiui išsaugoti. Tam pasitarnavo užsienio vizitai ir Vilniuje rengiamos tarptautinės konferencijos, knygų ir straipsnių, kuriuose buvo aiškinamasi su politiniais oponentais, publikavimas.

Netiesioginis politinis K. Prunskienės aktyvumas tęsėsi iki 1994 m. pavasario. Tačiau K. Prunskienė, regis, dar abejojo, ar verta grįžti į politinę areną - tik taip galima paaiškinti jos dažnus pareiškimus, kad būsianti partijos rėmėja, bet nedalyvausianti oficialiose struktūrose. Tikėtina, kad pirmas smuikas buvo specialiai atiduotas kauniečiai poetei ir verslininkei D. Teišerskytei. Sporte tai būdinga - laukti už ambicingo, bet mažiau prityrusio varžovo nugaros, o paskui išsaugojus jėgas išsiveržti į priekį. Taip ir įvyko. Prieš steigiamąjį suvažiavimą

K. Prunskienė paėmė praktinio organizavimo darbą į savo rankas. Interesai susidūrė steigiamajame suvažiavime, pasireiškė amžinu "Vilnius-Kaunas" susipriešinimu bei nedideliu skandalu dėl balsų perskirstymo K. Prunskienės naudai. Ypatingo samyšio tai nesukėlė. D. Teišerskytė buvo nušalinta nuo partinės veiklos, jos šalininkės sustabdė narystę Moterų partijoje.

Galima manyti, kad Moterų partijos atsiradimas buvo sąlygojamas ne tik tai subjektyvių priežasčių - K. Prunskienės noro grįžti i aktyvią politinę veiklą, bet ir objektyvių faktorių. Tik dešimt moterų Seime, karštligiskos nors vienos moters ministrės paieškos parodo ne tiek mažą moterų politinį aktyvumą, kiek visuomenės nesubrendimą.

Be abejo, politinė veikla panaši i narkotiką, ir ambicingam, energingam žmogui nuo jos sunku atsisakyti. Politinė moterų organizacija gali suteikti joms galimybę aktyviai įsijungti i politiką, apsaugoti nuo vyriškų alkūnių tradicinės partijos viduje.

Taigi pagrindinė Moterų partijos funkcija - aktyvinti moterų dalyvavimą politiniame gyvenime. Tam tikru atžvilgiu Moterų partija tą funkciją vykdo. Steigiami nauji skyriai, organizuojami įvairūs seminarai. Lyderės darbštumas ir ambicingumas (iukelta i 4 psl.)

BENDRA DARBO GRUPĖ KULTŪRINIAMS REIKALAMS

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba sudarė bendrą darbo grupę su Lietuvos Respublikos Kultūros ministerija. JAV Lietuvių Bendruomenei atstovaus Danutė Bindokienė, Teresė Gečienė, Nijolė Martinaitytė, Rimvydas Mulokas, Ramutė Petrulienė ir Dalia Puškorienė.

Lietuvos Respublikos Seimo ir Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės Komisija 1996 m. kovo mėn. 22 d. pasiūlė Lietuvos kultūros ministerijai dirbti tiesiogiai su JAV Lietuvių Bendruomene pagal abiejų pusių galimybes sudarant sąlygas įjungti Amerikos lietuvius i Lietuvos kultūrinių įvykių planavimą bei organizavimą ir skirti sąmoningą ir aktyvų dėmesį tautinio integralumo ir identiškumo stiprinimui.

Lietuvos kultūros ministerija labai teigiamai i šį raginimą atsiliepė ir sudarė devynių asmenų grupę, o JAV Lietuvių Bendruomenė šešių. Reikalui esant JAV Lietuvių Bendruomenės atstovų skaičius gali būti padidintas.

Sekantys LR Seimo ir JAV Lietuvių Bendruomenės Komisijos posėdžiai įvyks rugsėjo mėn. 2-8 dienomis Vilniuje. Kartu su JAV LB Komisijos atstovais vyks ir Krašto valdybos atstovai padaryti pranešimus tais klausimais, kurie yra susiję su jų darbo sritimi ir bus svarstomi Komisijos posėdžiuose. Taip pat i Lietuvą vyks kultūriniais reikalams darbo grupės atstovs.

Ši kultūriniais reikalams sudaryta darbo grupė JAV dirbs Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos ribose.

PRIIMTI NAUJI STUDENTAI

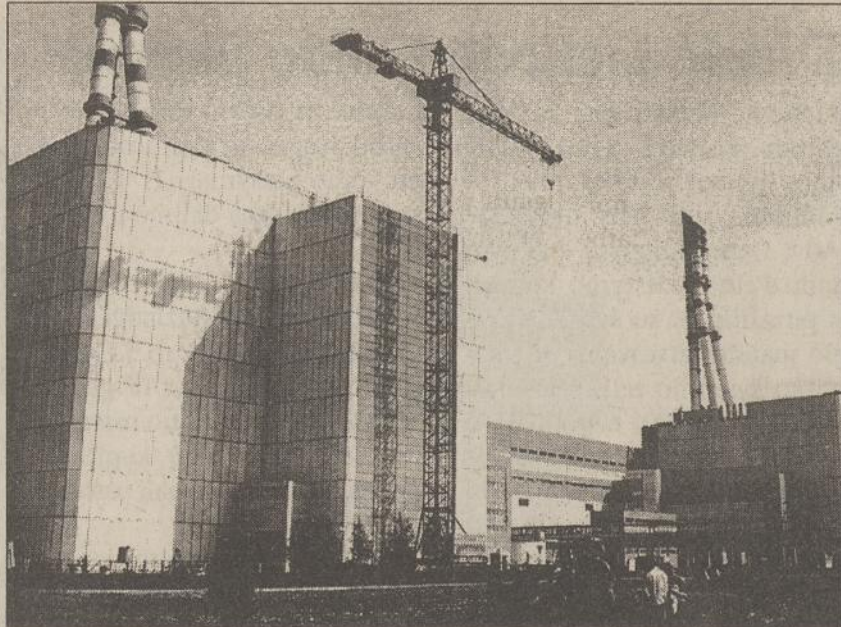
Šimet i Vytauto Didžiojo universitetą vėl padavė prašymus rekordinis jaunimo skaičius - 1953 asmenys (pernai - 1903). Vėl VDU pirmauja tarp Lietuvos aukštųjų mokyklų konkursu i vieną vietą. Bendras stojančių vidurkis i vieną vietą yra 3,9. I fakultetus konkursas pasiskirstė taip: Aplinkotyro - 1,9, Biznio ir vadybos - 5, Humanitarinių mokslų - 4,5, Informatikos - 3,3, Katalikų teologijos - 2,1, Menų - 3,7, Socialinių mokslų - 5,6.

Priimta 691 studentas i pagrindines studijas (undergraduate), iš jų 506 i valstybės finansuojamas vietas ir 185 su mokesčiu už mokslą. I magistratūrą priimti 235 magistrantai.

Bronius Vaškelis,
VDU rektorius

Ponia Hillary Clinton susitinka su Estijos prezidentu Lennart Meri Katerinos rūmuose Tallinne 1996 m. liepos 8 d.

Taip atrodo Ignalinos atominės jėgainės pastatai. Šioje įmonėje dirba apie 6 tūkst. žmonių, iš kurių tik maža dalis yra lietuviai.

V. Kapočiaus nuotr.

LIETUVA - VIENA DIDŽIAUSIŲ BRANDUOLINIŲ VALSTYBIŲ

Lietuva yra viena didžiausių branduolinių valstybių pagal atominių elektrinių dalį bendroje energetikoje. Ignalinos atominė elektrinė pagamina 85% Lietuvoje suvartojamos elektros energijos. Tuo ši šalis panaši i Prancūziją. Tai pažymėjo Lietuvoje viešintis Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) generalinis direktorius Hans Blix, liepos 18 d. susitikęs su Lietuvos ministru pirmininku Mindaugu Stankevičiumi.

Šiame susitikime premjeras kalbėjo, kad Ignalinos AE saugumas rūpi ne tik TATENA, bet ir Lietuvai. Vyriausybės vadovas padėkojo už tarptautinės organizacijos pastangas stiprinant svarbaus energetinio objekto saugumą, užtikrinant sėkmingą jo funkcionavimą.

BUS REGISTRUOJAMI UŽSIENYJE GYVENANTYS LIETUVOS PILIEČIAI

Nuolat užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai jau nuo rugpjūčio mėnesio tikriausiai galės prisiregistruoti Lietuvos diplomatinėse atstovybėse ar konsulinėse įstaigose. Tokia Lietuvos piliečių registravimo tvarka numatyta užsienio reikalų ministro Povilo Gylio patvirtintoje instrukcijoje, kuri buvo suderinta su Vidaus reikalų ministerija.

Užsienyje gyvenančiam Lietuvos piliečiui leidžiama apsispręsti, ar jis nori registruotis, bet derėtų atkreipti dėmesį i tai, jog konsulinėms įstaigoms žymiai paprasčiau surasti ar atpažinti prisiregistruvusius Lietuvos piliečius. Noris užsiregistruoti pilietis ar

jo igaliotas asmuo Lietuvos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai turi pateikti savo pasą, suteikiantį teisę gyventi konkrečioje užsienio valstybėje dokumentą bei vieną fotografiją arba Lietuvos piliečio paso paskutiniojo lapo kopiją. Jis taip pat turi užpildyti konsulinės registracijos anketa.

Duomenys apie įregistruotą asmenį bus įrašyti konsulinės registracijos ir paieškos kompiuterinėje programoje. Šiuo metu kaip tik baigiama kurti tokia kompiuterinė programa, apie instrukciją informuojami konsulinių įstaigų pareigūnai.

ELTA

TREČIAS GRASINIMAS ALGIRDUI BRAZAUSKUI

Liepos 23 d. Lietuvos prezidentui Algirdui Brazauskui pagrasinta susidorojimu, jei nebus sumokėta 1.7 mln. USD išpirka. Grasinimas buvo atsiųstas paštu - voke buvo įdėtas kompiuterio diskelis, kuriame ir buvo užrašytas grasinimas. Pasak "Lietuvos ryto", tekstas kompiuterio diskelyje užrašytas lietuvių kalba su gramatinėmis klaidomis. Grasinimo autorius teigia, kad už Prezidento nužudymą daug pinigų jam sumokėjo keli užsieniečiai ir Lietuvoje gerai žinomi žmonės. Grasintojas Prezidentui pasiūlė sumokėti 1.7 mln. dolerių ir taip išsaugoti savo gyvybę. Gavęs tuos pinigus asmuo žadėjo atskleisti žmonių, pasamdžiusių žmogžudystei, pavardes.

Grasintojas perspėjo, kad, jei bus bandoma jį sulaukyti, rugsėjo mėnesį jis pradės sprogdinti mokyklas. Visos grasintojo sąlygos buvo įvykdytos, tačiau pinigų jis atsiimti neatėjo. Grįžusio iš Atlanto Prezidento apsauga buvo sustiprinta. Pirmą kartą i Algirdą Brazauską buvo bandyta pasikė-

sinti 1990 metų pavasarį. Tuo metinį KP CK pirmąjį sekretorių buvo planuota nušauti pro moterų kirpyklos langą tuo metu, kai jis važiuos pro šalį. KGB netrukus išaiškino, kad i A. Brazauską rengėsi pasikėsinti buvęs Ukrainoje dislokuotos sovietinės armijos puskarininkis, atsikraustęs gyventi i Lietuvą. Jis kaltina A. Brazauską tuo, kad pastarasis, jo manymu, sugriovė Sovietų Sąjungą. Demaskuotas pasikėsintojas klausė KGB darbuotojų, ar šie prieš Sovietų Sąjungos išsąjungimą. Jis buvo įtrauktas i KGB sudarytus pavojingų asmenų sąrašus. Antrą kartą Prezidentui Algirdui Brazauskui grasino 27 metų rietaviškis Rimas Valinaitis. Negavęs pinigų, jis grasino nužudyti Prezidentą, terorizuoti Seimo narius, sprogdinti tiltus ir kitus valstybinės reikšmės statinius. Šis žmogus buvo nuteistas vienerius metus laisvės atėmimo. Pasak jo, už pajuokavimą jis sumokėjo pernelg skaudžiai.

LR

MIRĖ HENRIKAS NAGYS

Rugpjūčio 3 d. rytą iš Montrealio Anapilin išėjo vienas žymiausių išeivijos poetų, kritikų ir vertėjų Henrikas Nagys. Lietu-

voje studijavęs germanistiką, lituanistiką, architektūrą, Austrijoje bei Vokietijoje - germanistiką ir meno istoriją, Henrikas Nagys išgarsėjo itin įtaigia savo lyrika.

Didelė Lietuvių Fondo parama

Lietuvių Fondas dar niekada nebuvo paskyręs \$410,670.00 sumos lietuviškai veiklai bei stipendijoms, kaip šiais metais.

Adv. Daina Kojelytė, Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisijos pirmininkė, su šypsena pranešė spaudos atstovams, jog lietuviško švietimo reikalams paskirta \$177,235.00, t. y. 43.15% skirstytos sumos, kultūros ir mokslų reikalams \$89,500.00 (21.8%), visuomeninei veiklai ir lietuviškų knygų leidimui paremti \$143,935.00 (35.05%).

LF Pelno skirstymo komisiją sudarė adv. Daina Kojelytė, dr. Vytautas Narutis, dr. Gediminas Balukas, Lietuvių Bendruomenės atstovai: Petras Kaufmanas, Vilius Sužiedelienė, Juozas Baužys ir du antrininkai Vaclovas Momkus bei Gintaras Čepas.

158 stipendijų prašymus svarstė Jolita Kisieliūtė-Narutienė, Vytenis Kirvelaitis, Dalius Vasys ir Daina Kojelytė.

Šiuos prašymus svarstant atsižvelgta į mokslinę sritį, pažymius bei dalyvavimą lietuviškoje veikloje. Buvo paskirta 94 stipendijos tiems, kurie siekia magistro ar daktarato diplomų ir kurie atsakė į visus prašymo anketos klausimus.

Taip pat buvo gauta daug

prašymų iš įvairių institucijų ir įvairių programų planuotojų - iš viso 329 prašymai. Iš jų 163 buvo pilnai arba dalinai paremti.

Lietuvių Fondo Tarybos pirm. Vyt. Kamantas pasidžiaugė, kad nuo LF įkūrimo 1962 m. LF rėmė 6,868 nariai. Gi dabar LF gauna stambių palikimų. Šiuo metu LF turi \$8,304, 874.00 kapitalo, kuris iki vasaros galo gali pasiekti 8.5 milijonų dolerių.

LF Taryba turi 18 narių, o valdyboje dirba 11 asmenų. Dabartinis LF valdybos pirmininkas yra gabus finansininkas Povilas Kylius. Be to, JAV-jose dar veikia 12 LF igaliojinių.

LF vadovybė eina ranka rankon su JAV Lietuvių Bendruomenė, nes ir paties LF tikslas yra remti lietuviybės išlaikymą. Nuo 1962 m. iki 1996 m. lietuviybės išlaikymą LF parėmė \$4,402,291.00. Tai tikrai didelė suma, be kurios daug gyvybiškai reikalingų projektų nebūtų buvę galima įvykdyti.

Gautų prašymų skaičius aiškiai rodo, kad lietuvių veikla vis didėja, o projektai gerėja. Tad ir LF Pelno skirstymo komisijos darbas didėja.

Stipendijoms buvo išdalyta \$92,555.00, iš kurių \$7,000.00

Daina Kojelytė, Lietuvių Fondo Pelno skirstymo komisijos pirmininkė, skaito pranešimą per LF spaudos konferenciją birželio 29 d. "Seklyčios" patalpose Chicagoje.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

tekto dviem Vasario 16 gimnazijos mokiniams, \$49,385.00 - studentams iš Lietuvos ir \$36,175 - studentams JAV-jose. Pastebėta, jog JAV gyvena studentai neat-siunčia finansinių duomenų ir neduoda pilno savo studijų aprašymo.

Šiandien beveik pusė LF narių jau yra mirę ir dažnai juos atstovauja jų paveldėtojai. Todėl, kai miršta LF narys(-rė), reikia pranešti LF raštinei, 14911 127 Str.,

Lemont, IL 60439, raštu, arba telef. (708) 257-1616, fax (708) 257-1647, kas yra paveldėtojai.

Kadangi, metams bėgant, vis daugiau LF narių iškeliauja amžinybėn, tai LF su viltimi žiūri į ateitį, kad jaunieji paveldėtojai ir jų draugai įvertintų kilnius LF tikslus ir savo inaušu papildytų LF narių eiles, nes LF remia lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą.

Birutė A. Vindašienė

Lietuvos Prezidentas kritikavo bankų veiklą

Prezidentas Algirdas Brazauskas apgailestavo, kad Lietuvos vyriausybė iki šiol nesirūpino vieningo turto vertinimo sistemos įgyvendinimu. Tai, prezidento nuomone, sąlygojo krizę finansiniame sektoriuje.

Kalbėdamas tarptautinės konferencijos "Šalies turtas ekonominėje politikoje" atidaryme, A. Brazauskas pastebėjo, kad paskolas bankai išduodavo, realiai neįvertinę užstato vertės. "Blogų paskolų portfelis nuolat augo, o tai sąlygojo sunkias ekonomines ir socialines problemas - nemažai indėlininkų prarado savo paskutines santaupas ir pasitikėjimą bankais", sakė prezidentas.

Jo nuomone, prokuratūra, tirianti ekonominius finansinių institucijų nusikaltimus, privalo pagrįstai nustatyti už negrąžintas paskolas užstatyto turto vertę, ji kuo greičiau praduoti ir bent iš dalies kompensuoti indėlininkų išaldytus pinigus tuo pačiu sumažinant socialinę įtampą visuomenėje.

Prezidentas apgailestavo, kad, prasidėjus antrajam, komerciniam, privatizavimo etapui, nestiprėja noras įsisavinti ir taikyti tarptautinėje praktikoje priimtus turto vertinimo principus ir metodikas. "Akivaizdu, kad pradinė turto pardavimo kaina komer-

Minint Kurylowicziaus šimtąjį gimtadienį

Jerzy Kurylowicz gimė 1895-ais metais. Jo šimtmetiniam gimtadieniui buvo išleistas Krokuvos universiteto Lyginamosios kalbotyros katedros profesoriaus Wojciecho Smoczynskio kruopščiai sudarytas ir suredaguotas dvitomis veikalas "Kurylowicz Memorial Volume". Pirmas, daugiau negu šešių šimtų puslapių, tomas apskritai yra skirtas didžiojo lenkų kalbotyrininko garbei. Be Smoczynskio darbų apie Kurylowicziaus gyvenimą (1895-1978), ten randame įvairiausių tyrinėjimų apie indoeuropiečių kalbų problemas, ir šiuo keliu einant bent kiek paaiškėja milžiniškas Kurylowicziaus įnašas šioje mokslo srityje. Ko gero, "Darbininko" skaitytojams dar svarbiau sužinoti, kad Kurylowiczius ypač daug rašė apie baltų kalbas. Todėl visiškai suprantama, kad ketvirtas naujojo žurnalo "Linguistica Baltica" (leidžiamas Krokuvoje, vyriausias redaktorius Wojciech Smoczynski) numeris buvo skirtas taip pat Kurylowicziaus minėjimui. Kaip

cinio privatizavimo metu turi būti prilyginta jo rinkos kainai", sakė jis.

Turto objektyvus įvertinimas, anot A. Brazausko, yra svarbus plečiant ir užtikrinant patikimą draudimo kompanijų veiklą, tobulinant mokesčių sistemą.

ELTA

kituose to žurnalo tomuose, ketvirtajame (1995-iems metams, bet paskelbtas tik 1996 m.) randame straipsnius apie atskiras baltistikos šakas ir labai aktualią bibliografiją apie naujausias publikacijas, liečiančias šią kalboty-

Elenos Urbaitis skulptūros Lietuvoje

Dabartinės JAV menininkės Elenos Urbaitis skulptūrų serija "Plienas dabartyje" eksponuojama Vilniuje, Lietuvos technikos bibliotekoje (Šv. Ignato 6) nuo liepos 4 dienos. Paroda veiks iki 1997 metų gegužės mėnesio. Instaliacija sudaro keturias skulptūras, kurių didžiausia siekia 13 pėdų - ši skulptūra liks Bibliotekos kieme visam laikui. Skulptūros padarytos iš Cor-Ten'o plieno, kuris rūdija tik dalinai. Elena Urbaitis naudoja technologiniu požiūriu paprastą moderniosios skulptūros žodyną: priešpastato industrines plokštumas ir linijas. E. Urbaitis kūryba išplaukia iš Paul Cezanne konstruktyvistų ir Amerikos minimalistų estetikos. Jos skulptūros demonstruoja geometrinių plokštumų formų priešpastatymus, jų pagalba išreiškiami žmogaus šiuolaikinės technologijos laikotarpio išgyvenimai.

Elena Urbaitis gimė Kaune, pirmuosius meno žingsnius žengė Kauno meno institute. Pasiitraukusi į Vakarus, 1946-1948

ros sritį.

Iš viso abu tomai (pasirodė tik 1996-ais metais) turi daugiau negu tūkstantį puslapių ir savo turiniu parodo svarbų vaidmenį didžiojo Lenkijos lingvistų dvidešimtojo amžiaus indoeuropiečių bendroje kalbotyroje.

Alfred Bammesberger

metais studijavo Akademie der Bildenden Kunst Miunchene, vėliau - Vytauto Kazimiero Jonyno studijoje Ecole des Arts et Metier Freiburge. Baigusi šią mokyklą, gavo Prancūzijos kultūros ministerijos Prancūzų zonos Vokietijoje stipendiją ir vienerius metus tęsė studijas Paryžiuje. Į Ameriką dailininkė atvažiavo 1950, gavusi dviejų metų stipendiją tęsti studijas Montevallo universitete. Vėliau E. Urbaitis gavo T. C. Columbia University magistro laipsnį New Yorke.

Elena Urbaitis yra gavusi Award of Excellence, Heckscher Museum, Long Island, taip pat American Society of Contemporary Artists, New York, premijas. 1992/1993 metais jai buvo suteiktas Tarptautinės biografijų centro Cambridge (Anglija) titulas International Woman of the Year. 1993 metais Amerikos lietuvių kultūros taryba už pasiekimus mene dailininkei suteikė pirmąją premiją.

Elenos Urbaitis darbų yra privačiose institucijose ir muziejuose New Yorke, Chicagoje, Toronte, Paryžiuje ir Lietuvoje. Vilniuje prie Spaudos rūmų skulptorė yra pastčiusi skulptūrą "Erdvės skrydis", ir "Atspindintieji" yra Europos centro skulptūrų parke.

Elena Urbaitis yra surengusi penkiolika asmeninių parodų, iš jų devynios vyko New Yorke, šešios - Toronte, Kanadoje, Chicagoje, Bronxville bei Vilniuje. Dailininkė dalyvavo apie septyniasdešimtyje grupinių parodų - tarp jų Brooklyn Museum, New York.

Elenos Urbaitis pavardė įtraukta į dvyliką "Who's Who" žinyną, jų tarpe - į keturis "Who's Who in American Art" leidinius ir į du "2000 Notable American Women" leidinius.

Skaitykite
DARBININKA
ir pasiūlykite
jį savo
draugams

V. Kapočiaus nuotr.

Vasarą Vilniaus senamiestį aplanko tūkstančiai turistų iš įvairių pasaulio šalių. Senos statybos įvairių architektūrinių stilių ansambliai žavi miesto svečius. Nuotraukoje - 17 amž. architektūrinis paminklas Šv. Mykolo bažnyčia Vilniuje.

Prof. Jono Lelio knyga apie žodynininką Antaną Lalį

Neseniai leidykla "Agora" išleido knygą, kuri itin brangi Panevėžio kraštui: tai Jono Lelio "Žodynininkas Antanas Lalis". Prof. J. Lelis yra išleides ir daugiau knygų. Jomis naudojasi daugelis jo mokinių, Lietuvos dermatologai ir venerologai.

Naujoji J. Lelio knyga yra apie Antaną Lalį (Lelį) (1873-1960) lietuvių leksikografa, vertėją, JAV lietuvių veikėją, JAV lietuvių laikraščių bendradarbį, kurio darbai, deja, dar menkai žinomi Lietuvoje. Tuo tarpu A. Lelio žodynais JAV lietuviai ilgai naudojosi ir kaip vadovėliais. Jie buvo "langu į amerikonišką gyvenimą".

Nors A. Lalis Panevėžyje gyve-

no 1944-1960 m. ir čia palaidotas, deja, jo atminimas nėra tinkamai pagerbtas - tik kuklus paminklėlis puošia jo kapą. Dabar turime dar vieną paminklą - šią J. Lelio knygą, kuri nebeleis užmiršti iškiliojo žodynininko.

Skaistgirių Leliai knygas rašo nuo 1887 metų. Petras Lelis (1904-1984) Kanadoje 1973 m. išleido atsiminimų knygą "Lietuvos keliu". Joje daug vietos skyrė savo klajonėms po užjūrius. P. Lelio sesuo mokytoja Konstanacija Banionienė savo knygoje "Svetimaj padangėj", parašytoj 1960-1963 m. ir išleisto tik dabar, pasakoja apie tremtį į Sibirą.

"Panevėžio balsas"

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuvinių pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326-1282 / 326-3150

- TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- ✂ **LĖKTUVAI**
- ✂ **LAIVAI (CRUISES)**
- ✂ **TRAUKINIAI (AMTRAK)**
- ✂ **AUTOBUSAI**
- ✂ **NUOMOJAMOS MAŠINOS**
- ✂ **VIEŠBUČIAI**
- ✂ **IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS**

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Vainikai Žolinėje

Kalbėdami apaštališkąjį tikėjimo išpažinimą, jį užbaigiamo žodžiais: "Tikiu... kūnų iš numirusių prisikėlimą ir amžinąjį gyvenimą". Nuo Išganytojo laikų krikščionys tiki, kad pomirtiniame gyvenime, paskutinio teismo proga, siela ir prisikėlęs kūnas vėl bus sujungti visumon ir skiriami ar tai amžinam džiaugsmui, ar pasmerkimui.

Paskutinės vakarienės metu Jėzus ramino apaštalus, kad jis einas paruošti mums vietas. Jo noras esąs, kad ir mes galėtume būti ten, kur ir jis bus. Šis Išganytojo troškimas jau yra išsipildęs Marijos atveju. Jai nereikėjo laukti laiko pabaigos, kad galėtų būti kartu su savo Sūnumi visos savo asmenybės pilnybėje - su siela ir kūnu.

1950 m. Visų šventųjų šventėje popiežius Pijus XII paskelbė Marijos į dangų paėmimo dogmą: "Mes nustatome ir paskelbiame kaip dieviškai apreiškta tikėjimo tiesą, jog Nekalčiausioji Dievo Motina Marija, visuomet Mergelė, jos žemiškam gyvenimui pasibaigus, su kūnu ir siela buvo paimta į dangaus garbę".

Čia sutrauktai Popiežius pamini Marijos nekaltą prasidėjimą, dievišką motinystę, visuotinę nekaltybę. Tai tikėjimo tiesos, reikalaujančios kaip logiško papildymo ir Marijos į dangų paėmimo tiesos.

Pijaus XII svarstyme pagrindas dedamas ant Marijos dalyvavimo visame Kristaus gyvenime ir aukoje. Su šia mintimi pradedamas ir baigiamas dokumentas "Munificentissimus Deus", kuriuo ši dogma ir buvo paskelbta.

Pradžioje Šv. Tėvas rodo glaudų ryšį tarp Marijos paėmimo į dangų ir jos nekaltos prasidėjimo: "Šios dvi privilegijos labai artimai jungiasi. Kristus nugalėjo nuodėmę ir mirtį savo mirtimi. Kiekvienas atgimęs krikštė per tą patį Kristų nugali nuodėmę ir mirtį. Tačiau pagal bendrą įstatymą Dievas neleidžia pasireikšti pilnai teisiojo pergalei prieš mirtį iki laiko pabaigos. Tačiau Dievas norėjo, kad Mergelė Marija būtų išimta iš šio bendro įstatymo. Ji, ypatingos privilegijos dėka, nugalėjo nuodėmę nekaltame prasidėjime. Tokiu būdu ji nebuvo įpareigota paklusti kapo naikinančiam įstatymui, nereikėjo jai laukti kūno išaukstinimo iki laiko pabaigos".

Istoriniai dokumentai ir legvai patikrinami faktai rodo, kad Dievas, kai kuriuos šventuosius, pav., šv. Teresę Avilietę, šv. Kotryną Lăboure ar šv. Pranciškų Ksaverą pagerbė, apsaugodamas jų kūnus nuo sugedimo po mirties. Tad kodėl Dievas negalėjo padaryti tokios privilegijos ir dar daugiau savo Motinai?

Stebimasi, kodėl Pijus XII pasirinko tokį laiką paskelbti tikėjimo tiesai, kuri dar labiau išaukština Mariją. Juk ieškant Bažnyčių vienybės, tai gali pateikti tik naujų kliūčių suartėjimui su kitais krikščionimis, kurie nėra palankiai nusiteikę Marijos atžvilgiu. Atsakymas randamas žmogaus kūno nuvertinime.

Aukšas vertingesis už sidabrą, kaip siela už kūną. Tačiau dėl to sidabro nelaikome beverčiu. Lygiai taip pat ir mūsų kūnas yra vertybė savyje. Juk mūsų kūnas yra šventykla, kurioje gyvena siela, o šioje - Šv. Dvasia. Tad šv. Paulius ir perspėja: "Ar nežinote, kad jūs esate Dievo šventovė ir Dievo dvasia gyvena jumoje?" (I Kor 3, 16). Marijos, kaip pirmos žmogiškos asmenybės, į dangų su kūnu paėmimo tiesa turi įkvėpti didesnę pagarbą žmogaus kūnui, sustiprinti tikėjimą ir mūsų visų prisikėlimu.

Užrašai iš pasmerkųjų namų

SAULIUS STOMA

3

Čia labiausiai pasijutau atsidūręs visiškai kitoje realybėje - lyg sapne, lyg fantastiniame filme. Kurį laiką net mačiau save lyg iš šono, kaip personažą, ir atrode, kad vykstantys įvykiai manęs visai neličia. Atrodė, kad viską tik stebiu atkeltas čia iš normalaus pasaulio kažkokios galingos jėgos, kuri tik panorėjus vėl grąžins mane atgal.

Kameroje, į kurią mane atvedė, jau buvo penki gyventojai. Du kažkokiomis nenatūraliomis sustingusiomis pozomis stovėjo prie pat durų. Kiti trys sėdėjo ant viršutinio gultų.

Kamera buvo ypač maža. Prasilenkti dviem žmonėms buvo gana sunku: du dviaukščiai gultai iš šonu, vienas - gale, prie skardomis uždėto langelio. Prie durų ant žemės - "paraša" (per pedą paaukštinta tualetu skylė). Viršuje spingsėjo vienintelė lempa, grublėtomis sienomis mesdama ilgus šešėlius. Ant cemento grindų telkšojo purvo balos.

Atrodė, kad mano įėjimas sutrukdė vykstančią egzekuciją. Kameroje tvyrojo įtampa.

Kurį laiką tyliai tyrinėjome vienas kitą. "Iš kur tu?" - išgirdau tradicinį klausimą. - "Iš Vilniaus".

Atrodo, mano santūrumas padarė gerą įspūdį. Po kurio laiko vienas sėdinčiųjų, rodydamas į mano vis dar rankoje laikomą krepšį, gana draugiškai ištare: "Atrodo, tu visai tvarkingai apsirengęs (buvau su treningu), kultūringas žmogus. Tad nesiliesk prie šitų "džumburų" ir jų "baūlių" (krepšius), kad gyvių nepasigautum. Ar ne!"

Paskutinis klausimas jau buvo skirtas vienam "džumburui", ir jį palydėjo techniškas spyris koja, net nenulipus nuo gulto. Užmečiau savo "baūlą" ant viršutinio šoninio gulto ir užlipau ten pats.

Vienas iš sėdinčios trijulės nušoko žemyn ir "pasilinksminimas", atrodo, atsinaujino. Jis dar kartą spyrė "džumburai" į galvą ir su didžiausiu pasišlykštėjimu informavo mane: "Tai kapinių vagis. Tik neliesk jo rankom".

Telšiuose paminėtos Rainių tragedijos ir vyskupijos veiklos sukaktys

Kun. dr. Kornelijus Bučmys

Prieš keletą savaičių Telšiuose vyko didžiulės išskilmės: prisiminta Rainių miškėlio tragedija ir paminėta Telšių vyskupijos 70 metų veiklos sukaktis.

1941 metų birželyje prasidėjus vokiečių-sovietų karui, besitraukia rusų kariai Rainių miškelyje (3 km nuo Telšių) birželio 24-25 dienomis žiauriausiais būdais nukankino 73 lietuvius politinius kalinius. Kūnai buvo taip baisiai sužaloti, kad iš drabužių likučių ir kitokių žymių buvo galima atpažinti tik 27 kankinius.

Minint tų šurpių įvykių 55 metų sukaktį, š. m. birželį vyko neeilinės apeigos ir minėjimas.

Birželio 22 dieną, 9 val. vak., katedroje buvo aukojamos mišios, o po jų - aikštėje prie katedros vyko Žemaitės teatro spektaklis "Kęstaičių žemaičiai".

Birželio 23 dieną katedroje per 11 val. mišias giedojo Klaipėdos ir Kretingos choristai, 12 val. dienos aikštėje prie katedros mišių metu giedojo jungtinis choras. Po pietų pertraukos aikštėje prie katedros vyko jaunimo programa ir buvo pasiruota eisenai. 4 val. popiet prie buvusio kalėjimo vyko neilgas mitingas, o po to eiseną pajudėjo ir kapinės, kur buvo šventinamas paminklas Rainių kankiniams. 7 val. vak. Rainiuose vyko mišios ir birželinės pamaldos. Dalyvavo daug jaunimo iš visos vyskupijos, giedojo jungtinis didžiųjų vyskupijos parapijų choras, dalyvavo organizacijos, savanoriai ir šauliai, svečiai iš sostinės ir kitų miestų.

-o-

Paminėjus Telšius, tuoj ir plaukia mintys apie Žemaitiją. Žemaičių vyskupija įkurta 1417 metais. Tuo pačiu laiku Vytautas pastatydino bažnyčias Variniuose, Luokėje ir kitose Žemaitijos vietovėse. Istorijos dokumentuose randama žinių, kad ir Varnius ir prie Šatrijos kalno buvo atvykę Vytautas ir Jogaila krikštyti žemaičių. Medininkų arba Varnių vyskupiją popiežius Martynas V pripažino 1417 m. lapkričio 11 d. Nežinia kodėl kai kurie vyskupai negyveno Variniuose, bet savo rezidencijai pasirinkdavo Alsėdžius. Pirmasis vyskupas, nuolat įsikūręs Var-

niuose, buvo Motiejus Valančius.

Pasakojant apie Žemaičių vyskupijos istoriją, būtina perspėti, kad šios temos literatūroje sutinkama daug prieštaraimų net ir enciklopediniuose leidiniuose. Iki šiol nėra tiksliai žinoma, kiek buvo Žemaičių vyskupijos kunigų susirinkimų. Kaip anksčiau minėta, pirmuoju Varnių-Medininkų vyskupu buvo paskirtas Motiejus I, antras vyskupas - Motiejus II. Tolimesnis vyskupų sąrašo sudarinėjimas tampa labai keblus, nes ir dabar niekas negali pasakyti, kiek iš viso buvo Žemaičių vyskupų.

Tarp įvairių spėliojimų ir pusiau patikrinamų žinių išskyla vyskupo Merklio Giedraičio asmenybė. Jis rimtai susirūpino Žemaitijos katalikybe, į Varnius pakvietė Mikalojų Daukšą, Motiejų Strijkovskį - asmenis, sukūrusius Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje lietuviškojo žodžio ir Lietuvos istorijos rašytinius vaikalus. Ne veltui, o už nuopelnus krikštui ir kultūrai Merklio Giedraitis vadinamas antruoju Lietuvos krikštytoju po Vytauto Didžiojo.

Itin didelę Lietuvai reikšmę turėjo vyskupijos seminarija, iš pradžių veikusi Kražiuose, o vėliau perkelta į Varnius. Seminarija išauklėjo dešimtis lietuvių kultūros, raštijos veikėjų, įžymių dvasininkų. Ypač vyskupijos kultūrinę reikšmę sustiprėjo ir Varnius atvykus vysk. Motiejui Valančiui. Jo valdymo metu Varniai buvo svarbus lietuvių raštijos centras.

Varniai Žemaičių vyskupijos, prie kurios devyniolikame amžiuje priklausė didžioji etnografinės Lietuvos dalis, vardą prarado caro valdžiai kurią ir vyskupą Motiejų Valančių išskeldinusi Kauną.

-o-

Susikūrus nepriklausomai Lietuvos valstybei, Žemaičių vyskupas P. Karevičius ir generalvikaras vyskupas J. Skvireckas siekė, kad būtų įsteigta savarankiška Lietuvos bažnytinė provincija. Tačiau sprendimą sunkino Vilniaus klausimas ir apskritai santykiai su lenkais. Problemas komplikavo ir tai, kad Šv. Sosto nuncijus nesuprato Lietuvos ir Lenkijos priešiško priežasties iš esmės. Reikalai pajudėjo, kai po-

Paminklas partizanams, žuvusiems už Lietuvos laisvę Kuršenuose (Šiaulių raj.).

V. Kapočiaus nuotr.

piežius Pijus XI apaštalinio vizitatoriumi Lietuvai 1925 m. gruodžio 13 d. paskyrė arkivyskupą Jurgį Matulaitį. Būdamas lietuvis ir gerai žinodamas visas problemas, jis, talkinant vysk. J. Skvireckui ir prof. P.Būčiui, sudarė Lietuvos bažnytinę provinciją - Kauno metropoliją, prie kurios priklausė viena arkivyskupija ir keturios vyskupijos. Iš Vilniaus vyskupijos dalies, likusios Lietuvoje, buvo įkurta Kaišiadorių vyskupija (5 dekanatai), vyskupu paskiriamas kanau-ninką J. Kuklą. Iš Seinų vyskupijos dalies įkūrė Vilkaviškio vyskupiją (11 dekanatų). Vyskupu liko buvęs Seinų vyskupas A. Karosas, o jo pagalbininku konsekrutas prof. M. Reinys.

Iš garsiosios Žemaičių-Medininkų vyskupijos sudarė Telšių (12 dekanatų ir Klaipėdos prelatūra) ir Panevėžio (10 dekanatų) vyskupijas bei Kauno arkivyskupiją (9 dekanatai). Panevėžio vyskupu buvo konsekrutas prof. K. Paltarokas, Telšių vyskupu - prel. J. Staugaitis, o Kauno arkivyskupu - J. Skvireckas.

-o-

Pirmuoju Telšių vyskupu buvo (nukelta į 4 psl.)

ir nusikaltimų rūšys, kurias ypač smerkia kalinių etika. Čia, matyt, aiškiai pirmauja vaikų prievartavimas, tvirkimas ir šiaip bet kokie iškrypimai. Kiek girdėjau, garsusis Kauno "Gestapas" - paauglys, išprievartavęs ir nužudęs mergaitę, po sulaikymo buvo žiauriai sumuštas ir turėjo būti izoliuotas. Kitaip jam būtų pasibaigę visai liūdnai. Ir čia jau nepadėtų jokie psichiatrai pažymėjimai.

Plūstelėjus į Lukiškes pirmajai "naujujų finansininkų" bangai, jie taip pat buvo diferencijuoti. Prie žemutinių kategorijų priskirti firmų vadai, užsiiminėję indėlių iš gyventojų rinkimu. Negrąžinti pinigų paprastiems žmonėms, atidavusiems savo paskutines santaupas, pensininkams (galbūt ir kalinio mamai), pardavusiems savo butus, - gėdinga veikla. "Urkos" (vagys), "ščūpakai" (kišenvagiai), "karosai" (praktikuojantys atvirą vagystę, o tiksliau apiplėšimą, tik su rankomis ir be ginklo) ir kiti panašūs - tai net nepalyginti garbingesni žmonės.

Šiam pasauliui būdingas labai įdomus derinys aršaus dar iš senų laikų atėjusio antikomunizmo ir liaudiško lygiaviškumo. Tiesa, tokio griežto požiūrio laikosi tik senoji kriminalinio pasaulio gvardija ir kai kuris ja sekantis jaunimėlis. Šiaip modernioji jaunesnioji karta, kuri ir sudaro areštinių ir Lukiškių tardymo izoliatoriaus daugumą, nėra tokia skrupulinga ir iš viso mažiau paiso senųjų tradicijų. Tačiau apie intriguojanti senųjų tradicijų ir naujoviškos elgsenos susikirtimą kalbėsime vėliau.

Čia tik noriu pasakyti, kad tapti kameros auka ("džumburu" ar "duchu") nėra taip jau labai paprasta. Bent kiek žinant žiaurias, bet turinčias savotiško teisingumo kalėjimo taisykles neims žeminti kito kalinio, prieš tai nuodugnai neišsiaiškinęs, kad jis per vienas. Galbūt jis tik atrodo paskutinis nelaimėlis, o laisvėje dirbo kokius pagalbinius darbus rimtoje grupuotėje. Tačiau net ne tai svarbiausia. Gyvuoja, tiesa, dabar jau ne visada paisomas garbės kodeksas, pagal kurį, išplieskus konfliktams, stipresni vieno kurio nors regiono (Vilniaus, Kauno ar panašiai) atstovai turi ginti silpnesnius, juos užstoti. Žinoma, tik tada, kai puolancioji pusė būna neteisi. Niekas nesiims ginti kapinių vagies ar to, kuris, nors ir įspėtas, po tualetu nenusiplauna rankų.

Nesikišimo politika

Taigi nepuoliau ginti mušamo "džumbros". Ne dėl tik ką išdėstytos teorijos, kurios tada dar nežinojau. Matyt, ir ne vien dėl afekto (nukelta į 4 psl.)

Lietuva "Dream Team" pralaimėjo mažiausiu skirtumu

Liepos 25 d. Atlantoje Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė žaidė pogrupio rungtynes su JAV vyrų krepšinio rinktinė ir pralaimėjo amerikiečiams 82 :104. Beje, tai mažiausias taškų skirtumas, kuriuo Svajonių komanda nugalėjo savo varžovus nuo Barselonos olimpiados. 7-ąją antrojo kėlinio minutę taškų skirtumas dar buvo 16 taškų. Lietuviai gana aktyviai priešinosi, tačiau rungtynių pabaigoje nežaidė Arvydas Sabonis bei Rimas Kurtinaitis. Šarūnas Marčiulionis šiose rungtynėse nežaidė iš viso. Kelis kartus kamuolį kabliu efektingai metė Gintaras Einikis - jis pelnė daugiausia taškų - 21. Po 15 taškų pelnė Artūras Karnišovas ir Darius Lukminas. A. Karnišovas, matyt, saugodamas skaudančią koją, taikliai metė tritaškius. Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė, efektingai nugalėju-

si Kroatijos bei Kinijos rinktinę ir pralaimėjusi Argentinos rinktinę, rugpjūčio 1 d., kai rašau šias eilutes, laukia lemiamų susitikimų. O kuomet šis laikraštis jau bus pasiekęs skaitytoją, Gordijaus mazgas jau bus perkirstas. Kiti Lietuvos sportininkai olimpiadoje kol kas neužėmė aukštų vietų. Dviratininkė Jolanta Polikevičiūtė pirmoji iš Lietuvos olimpiečių pelnė taškų neoficialioje komandų skaitoje. Ji užėmė penktą vietą grupinėse 104.3 km lenktynėse. Tai suteikė komandai 2 taškus.

Paskutinė, gal ir nelabai maloni žinia. Lietuvos dviratininkė Rita Raznaitė grupinėse varžybose užėmusi 13-ąją vietą, buvo diskvalifikuota ir rezultatai panaikinti, kadangi jos kraujuje rasta vaisto-stimuliatoriaus.

Saulius Kiškis

Lietuviams krepšinininkams - olimpinė bronz

Daugelis užgniaučė kvapą laukė, kuo baigsis lemiamas Australijos ir Lietuvos olimpinio krepšinio rinktinės susitikimas. Pagaliau pranešama: 80-74 laimėjo Lietuvos rinktinė. Ir nors rungtynes ištisai tegalima buvo

matyti tik per Australijos televiziją, lietuvių sirgaliai netvėrė džiaugsmu: trečioji vieta teko lietuviams, o Lietuvos vyriausybės sportininkams paskyrė 800 000 litų premiją.

S. K.

1996 m. Baltiečių ir Lietuvių lauko teniso pirmenybės

1996 m. Š. Amerikos Baltiečių ir Lietuvių Lauko Teniso pirmenybės įvyks 1996 m. rugpjūčio 31, rugsėjo 1 ir 2 d., Wickertree Tennis club, 5760 Maple Canyon Dr., Columbus, Ohio. Tel. 614-882-5725. Vykdo JAV Latvių Sporto S-gos teniso sekcija.

Programa: Vienetai - vyrų (neriboto amžiaus); vyrų senjorų (45-59 m. imtinai); vyrų veteranų (60 m. ir vyresnių); jaunių (1978 m. gimimo ir jaunesnių) ir moterų (tik viena klasė neriboto amžiaus). Dvejetai - vyrų, moterų, mišrus ir vyrų senjorų (45 m. ir vyresnių).

Klasifikacija - pagal žaidėjo amžių 1996 m. rugpjūčio 31 d., išskyrus jaunių klasę.

Varžybų pradžia visos 3 dienos - 8:30 val. ryto. **Registracija** - šeštadienį, nuo 8:00 val. ryto.

Šios varžybos yra kombinacija paskirų tautybių (lietuvių, latvių ir estų) pirmenybių ir baltiečių pirmenybių. Pirmiausia vyks paskirų tautybių pirmenybės, iš kurių kvalifikavęsi žaidėjai žais baltiečių čempionato turnyre. Baltiečių čempionato turnyre numatoma turėti po 8 žaidėjus(-jas) vyrų ir moterų vienetuose ir po 4 žaidėjus ir dvejetus kitose rungtyse. Kiekvienai tautybei da-

lyvių kontingentas baltiečių turnyre nustatomas proporcingai dalyvių skaičiui.

Paskirų tautybių pirmenybėse dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų žaidėjams.

Dalyvių registracija - iki rugpjūčio 24 d., pas varžybų vadovą: **Arturs Zageris, 1058 Erickson Ave., Columbus, OH 43227-1241.** Tel. 614-459-5200 darbo; 614-236-5890 namų. Faksas: 614-459-1151.

Papildoma informacija - **Edgars Bedritis**, tel. ir faksas 614-523-0009.

Lietuvių pirmenybių pravedimą ir lietuvių dalyvavimą baltiečių turnyre koordinuoja ŠALFASS-gos teniso vadovas Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48304. Tel. 810-258-6535.

Lietuviai žaidėjai atlikdami savo registraciją prašomi paimformuoti ir dr. Barauską.

Sporto klubai gauna smulkia informaciją.

Varžybos vyks privačiame klube, kuris turi 8 vidaus ir 8 lauko aikštes. Žaidimo sąlygos labai geros. Klubas rezervuotas visos 3 dienas tik baltiečių varžyboms. Lietuviai tenisinkai kviečiami dalyvauti.

ŠALFASS-gos Centro Vald.

Maldininkų procesija į Žemaičių Kalvariją.

Jolantos Klietkutės nuotr.

Kasmetinis Atgailos žygis į Kalvariją

Jūratė Kubiliūtė

Kretingos Šv. Antano Religijos Studijų Instituto IV-o kurso studentė

XVII a. viduryje, apie 1939-uosius metus, dominikonai Lietuvoje, kalvotame Gardų miestelyje, įsteigė Kryžiaus kelių, beveik tiksliai atkartodami Jėzaus nueitą kelią Jeruzalėje. Kryžiaus kelių stotis žymėjo 19 koplyčių. 1742 m. Žemaičių Kalvarijos (taip buvo pradėtas vadinti Gardų miestelis po Kryžiaus kelių atsiradimo) parapilijoje buvo įvesti visuotiniai Šv. Mergelės Marijos Apsilankymo atleidai. Ir jau nuo 1748-ųjų m. vyskupo Antano Tiškevičiaus išaukštinti Žemaitijos parapilijos klebonai su savo kaimenėmis, kasmet pirmąjį liepos mėnesio dešimtadienį vykdavo į didžiuosius atlaidus. Labai greit šis paprotys prigijo ir tapo gyva tradicija. Sovietinės okupacijos metais visai buvo bandyta išnaikinti Kryžiaus kelių apvaikščiojimo tradiciją. Tikinčiuosius baudė pinigėmis baudomis, sodino į kalėjimą, draudė jaunimo žygius ir atlaidus. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, broliai pranciškonai pradėjo rengti piligriminį jaunimo žygį į Žemaičių Kalvarijos atlaidus, pagal seną tradiciją pėstute einant iš įvairių Žemaitijos vietų.

Šiais metais, jau penktą kartą Kretingos Pranciškonijos Jaunimo Tarnyba organizavo tokį jaunimo Atgailos žygį. Birželio 27-30 d. Rietavo katalikiškoje mokykloje vyko tikėjimo atnaujinimo stovykla - rekolekcijos, kurių metu jaunimas, susirinkęs iš įvairių Lietuvos vietų, bandė permąstyti savo santykius su Dievu ir artimu, aktyviai melsdamiesi, giedodami ir šlovindami Kūrėją, ieškojo gilesnio ryšio su Juo, liudijo savo tikėjimą Rietavo žmonėms; vakarais mies-

telio aikštėje vykdavo evangelizacijos ir šv. Mišios bažnyčioje. Buvome svetingai priimti katalikiškos mokyklos mokytojų, kurie nepagailėjo savo jėgų ir laiko, kad suteiktų mums prieglobstį. Esame dėkingi Atviros Lietuvos Fondui, kuris skyrė 2000 litų stovyklos dalyvių maitinimui. Po 3 dienų rekolekcijų, Liepos 1-ąją dieną 95 žmonės patraukė per Žemaitijos kaimus ir miestelius Žemaičių Kalvarijos link. Sekdami Šv. Pranciškumi, kiekvienais metais einame tuščiomis rankomis: su savimi neimdami duonos ir neturėdami nakvynės, vien tik pasitikėdami dangiškojo Tėvo pažadu, paliktu Evangelijoje, kad tuos, kurie ieško Jo karalystės, Jis viskuo aprūpins. Ir iš tikrųjų, net tiems, kurie ėjo su mumis pirmą kartą ir iš pradžių skeptiškai žiūrėjo į mūsų tokį bandymą gyventi Evangelijos žodžiais, beliko stebėtis ir tikėti Dievo daromais stebuklais, nes jau pirmajame Tverų kaimelyje Viešpatį pasirūpinę visų nakvyne ir maistu. Po susitikimo su kaimo žmonėmis ir šv. Mišių išsiskirstėme pas žmones nakvoti. O nakvynė kaimuose žygyje susirandama labai paprastai: atėję į vietą, prie bažnyčios suklaupe pagarginame šv. Sakramentą, kunigo palaiminti, išsiskirstę grupelėmis, beldžiamės į namų duris ir tariame stebuklingus žodžius: "Dėl Dievo meilės..." Kitaip sakant, prašome išmaldos. Ne vienam buvo nelengva nugalėti savo puikybę, nusizeminti ir paprašyti. Juk esame įpratę būti galingi ir dažnai net nepagalvojame, kad reikia didelio nuolankumo, kad galėtum ir priimti... Šv. Pranciškus ėjo prašyti išmaldos tam, kad padėtų žmonėms įeiti į dangų, nes Jėzus yra pasakęs: "Kas jus priima, tas mane priima (...)" Ir kas paduos bent taurę šalto vandens atsigerti vienam tų žmonių dėl to, kad jis

yra mano mokinys, - iš tiesų saukau jums, - tasai nepraras savo užmokesčio" (Mt 10, 40a-42). O iš kitos pusės tai yra gera proga pabendrauti su žmonėmis, pasakoti jiems apie tikėjimą, pakviesti į Bažnyčią, nes daugelis žmonių paprasčiausiai dėl įvairių priežasčių nedrįsta ateiti į bažnyčią. Kai kurie galbūt yra pasipiktinę nedoru kunigų ar pačių tikinčiųjų elgesiu, ar gėdijasi savo klaidų ir praeities.

Iš Tverų kalbėdami rožinį ir giedodami giesmes atėjome į Žarėnus. Papietavę iš surinktos išmaldos, išsiskirstėme kviešti žmonių ir susitikimą. Vakare liudijome savo tikėjimą ir meldėmės už žmones, kurie buvo nustebe, kad su mumis ėjo ne tik kelios mamos, bet ir pora šaunių močiutėlių! Trečią dieną pasiekėme Žemaitijos sostinę Telšius. Trumpai pabendraavę su vyskupu ieškojome nakvynės. Čia prasidėjo piligrimų sunkumai: pasirodo, miesto žmonės ne tokie maloningi ir svetingi kaip kaimo ištartūs, nepatiklūs, nors visi sakėsi esą krikščionys, bet nakvynę rasti buvo nelengva. Ir turbūt meliausiai buvo priimti keli broliai, pataikę pasibelsti į liaudyje vadinamą "sektantų", o iš tikro atsiskyrusios krikščioniškos bažnyčios, namų duris.

Ryte, jau ketvirtą dieną eidami, buvome išvarę ir neišsimiegoję, bet aktyviai melsdamiesi ėjome į Alsėdžius. Pakeliui kasdien vis sustodavome, kad pasidalinę grupelėmis galėtume diskutuoti mums rūpimais tikėjimo klausimais, apsvarstyti ir bandyti išspręsti iškylančias problemas.

Šis žygis vadinosi Atgailos žygiu, todėl tai buvo sunkus darbas su savimi. Per maldą ir Jėzaus adoraciją šalia einančiame brolyje ar sesėje bandėme peržiūrėti savo gyvenimą ir atrasti (nukelta į 7 psl.)

Wilkinson, Algį Malinauską, Algirdą Bielskų ar į bet kurį lietuvių sporto klubą.

Šių metų varžybos bus pravedamos platesne apimtimi. Atgaivinant ankstesnes tradicijas, šiais metais svečių teisėmis yra pakviesti dalyvauti ir vietiniai suomių, ukrainiečių ir lenkų lengvaatletai. Tai turėtų paivairinti varžybų reginį.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių lengvaatletams. Klubai ir pavieniai lengvaatletai kviečiami šiose varžybose gausiai dalyvauti.

ŠALFASS Lengv. Atletikos K-tas
ŠALFASS Centro Valdyba

TIK DARBININKE
Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.
SKAITYKITE DARBININKĄ

- Lietuvos nepriklausomybės kovose 1919-1920 metais žuvo 1,002 Lietuvos kariai. Sovietų okupacijos laikotarpyje nuo 1940 iki 1952 metų savo gyvybes paaukojo apie 30,000 partizanų, žuvusių Lietuvos miškuose, ar tremtyje Sibire. Šiandien Lietuvoje dar yra jų išlikusių apie 400. Keturis iš jų turėsime progos pamatyti ir išgirsti Denveryje lapkričio 16 d. įvykstančiame partizanų vyrų kvarteto "Girių Aidas" koncerte. Kvartetas čia bus globojamas "Lietuvos Partizanų Globos Fondo".

- Šiemet Amerikos Karo Aviacijos akademijoje mokslą ir apmokymą pradėjo du 18-19 m. amžiaus jaunuoliai iš Lietuvos. Tai Mindaugas Butkus ir Aidas Kerutis. Jie akademiją baigs 2000 metais. Linkime jiems sėkmės ir tikime greitai su jais susitikti.

- Ateitininkų Sendraugių stovykla Dainavoje vyko liepos 21-28 dienomis. Stovyklos kapelionas buvo kun. Julius Sasnauskas, OFM. Tarp kitų programos punktų Elenutė Aglinskienė gvildino temą: "Havajiečių tautiškas atgimimas: žvilgsnis iš lietuviškos perspektyvos"; Onutė Pučkoriūtė, viešnia iš Lietuvos, dalyvavo su lėlių teatro pasirodymu.

- Alija Jūratė Arbaitė, iš Tucson, AZ, "American Junior Olympic" varžybose, įvykusiose Denver, CO, vandens baletė (synchronized swimming) iškovojo pirmą vietą ir tapo Amerikos jaunių čempione. Tarptautinėse šio sporto varžybose gegužės 17 d. Düsselдорfe, Vokietijoje, iš 117 dalyvių Arbaitė laimėjo šeštą vietą.

- Chicago Lietuvos Moterų Klubas šiemet skiria dviem lietuvių kilmės studentėms premijas po \$1,000: Lee Ann Cuny baigė Alonzo Stagg gimnaziją, kur buvo įtraukta į mokyklos garbės sąrašą; Jolanta Indriaitytė šiemet baigė Maria aukštesniąją mokyklą.

- Akademinių Skautų Sąjūdžio studijų dienos ir akivaizdinių suvažiavimų įvyks spalio 4-6 dienomis Resurrection Center, Woodstock, IL.

- "Aukuras", Hamiltono lietuvių dramos ansamblio, su vaidinimu yra kviečiamas į Montrealį rugsėjo 8 d., Tautinės šventės proga. Spektaklį rengia Kanados LB Montrealio apylinkė.

- "Artimo meilės menas" pokylis, rengiamas Lithuanian Mercy Lift organizacijos, įvyks rugsėjo 7 d. The Art Institute of Chicago patalpose. Pokylio ruošos komitete dalyvauja Asta Razmienė, Marytė Nemickienė ir Lidija Ringienė.

- Ateitininkų Sendraugių stovyklos šiemet vyks ar vyko šia tvarka: Dainavoje liepos 21-28 dienomis, atsakingas Vytautas Šoliūnas; Kennebunkporte, ME, rugpjūčio 11-17 dienomis, organizavimu rūpinasi dr. Česlovas Masaitis.

- Stasė Petersonienė, Pedagoginio lituanistikos instituto direktorė, mokytojų studijų savaitėje, kuri įvyks rugpjūčio 4-11 dienomis Dainavoje, skaitys paskaitą apie Lazdynų Pelėdą jos mirties 70-ųjų metinių proga ir paruoš sąrašus kūrinių, nagrinėjamų visose lituanistinių mokyklų skyriuose.

Laisvės Alėja - viena labiausiai lankytinų gatvių Kaune, kurioje mėgsta leisti laisvalaikį ne tik suaugę, bet ir vaikai.

V. Kapočiaus nuotr.

Panevėžio "Grandinėlės" tautinių šokių grupės šokėjai per atsisveikinimo pobuvį "Galerijoje" prie Chicago. Grupės vadovė Zita Rimkuvienė įteikia "Galerijos" šeimininkui Algimantui Keziui dovaną iš Lietuvos.

E. Šulaičio nuotr.

"Galerijoje" atsisveikinta su Panevėžio šokėjais

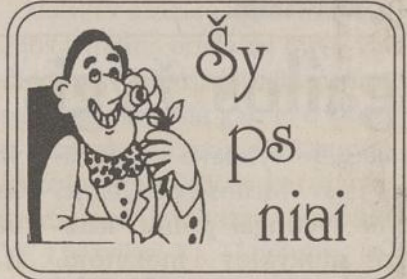
Garsiojoje Algimanto Kezio "Galerijoje", Chicago vakariename Stickney priemiestyje, vėl vyko nemaža subuvimų. Čia savo monospektaklį parodė Vilniaus "Lėlių" teatro aktorė Ona Pučkoriūtė, įvyko susitikimas su Lietuvos kultūros ministru Juozu Nekrošiumi (kurio metu svečias paskaitė ir savo kūrybos eilėraščių). O štai liepos 12 d. šioje vietoje surengtas atsisveikinimo vakaras su jaunaisiais Panevėžio tautinių šokių grupės "Grandinėlės" šokėjais.

"Grandinėlės" šokėjai, kaip žinome, turėjo bene daugiausia pasirodymų Chicagoje ir jos apylinkėse. Jie čia susilaukė gražių įvertinimo žodžių, išgijo nemaža draugų.

Nieko nuostabaus, kad susitikime "Galerijoje" vėl buvo išsakyta nemaža komplimentų jauniems šokėjams bei jų vadovei Zitai Rimkuvienėi. Svečius iš Panevėžio čia sveikino A. Kezys ir naujai į Ameriką atvykusiųjų organizacijos "Krantas" atstovai. Šokėjai čia asmeniškai prisistatė, o A. Kezys juos apdovanojo. Palinkėta geros kelionės per Atlantą ir daug gražių metų šokant tautinius šokius.

Šokių vadovė Z. Rimkuvienė pasisakė, kad buvo sujudinta tokio gražaus priėmimo ir dėmesio Chicagoje. Ji užtikrina, kad jų grupė ir toliau populiarins tautinius šokius. Ji "Galerijos" vadovui taip pat įteikė dovanėlių.

E. Šulaitis

Ko laukia

Pilietis jau kelintą dieną vaikšto su gėlių puokšte ties komunistų partijos centrine Prahoje. Pažįstamas praeivis klausia:

- Ko gi lauki su šiomis gėlėmis?
- Laukiu amerikiečių!
- Ar tau galvoje negerai? Juk prieš kiek laiko panašiai taip pat laukei rusų.
- O ką? Ar jie neatėjo?

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių progai! Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

Diskusijos

- Šveicaro klausia rusas:
- Kodėl Šveicarija, būdama sausumos krašteliu, užsimanė turėti savo jūrų ministeriją?
- Gyvenime ir kitiems laikais leiskime gyventi. Neklauskite, kodėl mums reikalinga jūrų ministerija, ir aš neklausiu kodėl jums reikalinga kultūros ministerija, - atsakė šveicaras.

Pelė ir vaikai

- Pelė su savo vaikais sėdi urve ir jaučia, kad prie urvo tupi katinas. Pelė kombinavo, kaip išeiti, bet niekaip nepavyko. O vaikai alkani, cypia. Vargšė motina priėjo arčiau prie angos ir pradėjo šuniu loti. Katinas išsigando ir pabėgo. Pelė su peliukais išėjo, susirado maisto ir grįžo. Ji sako savo vaikams:
- Matote, kaip kartais gerai mokėti svetimą kalbą.

Aplinkybės

- Stovyklautojas paklausė vado: - Ar tiesa, kad meškėnas nepuls žmogaus, nešančio baterinę lemputę?
- Priklauso nuo to, kaip greitai žmogus tą lemputę neša.

Varginamas nuomininkas

- Paskutinį kartą aš ateinu pas jus paprašyti nesumokėtos nuomos, - griežtai pastebi savininkas.
- Ot, kaip gerai, o aš maniau, kad niekad manęs nepaliksėte ramybėje, - pradžiugo nuomininkas.

Jeigu Jus domina naujaisi įvykiai Amerikoje ir Lietuvoje, užsisakykite **DARBININKĄ**. Šis laikraštis tikrai neapvils Jūsų. Jau 80 metų Amerikos lietuviai skaito **DARBININKĄ**. Skaitykite **DARBININKĄ** ir pasiūlykite savo draugams.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

Džiaugsmas maudymosi baseinu

Geraširdis milijonierius protiškai nesveikų vaikučių ištaigai padovanojo maudymosi baseiną. Po kiek laiko apsilankęs, klausia prižiūrėtojo kaip vaikučiams patiko maudymosi baseinas?

- Nepaprastai. Negalime jų išten išprašyti. Bet jei įpilame truputį vandens, tai tada nepaprastai laime sušvinta.

Kelionėje

Labdarybėje pasižymėjusi ponija Oregono valstijos stovyklavietėje prie didžiulio medžio atsidūsta: "O didingas kleve, jei tu galėtum kalbėti, ką tu man pasakytum?" Ją lydėjęs grios užvaizda pastebėjo: "Tikriausiai jis primintų, kad jis yra ažuolas".

Oro vėsintuvo nauda

- Bičiulis savo draugui:
- Negaliu priprasti prie oro vėsintuvo aparatų.
- Draugas irgi pritaria:
- Tai puikus išradimas. Dabar nebereikia laukti gruodžio mėnesio, kad galėtum pasidžiaugti slogomis. Jas gali gauti bet kokių metų laikų, įjungęs oro vėsintuvo aparatą.

Komunizmas Amerikoje

Sakoma, kad Amerikoje nėra komunistams ištvirtinti galimybės. Jei kas fabrike sušuktų: "Darbininkai, sukilkit!", visi dirbantieji pagalvotų, kad tai kvietimas kavos pertraukai.

Atsargiai su Kuba

Reikėtų saugotis Kubos, kaip labiausiai besiplėtojančio krašto: krašto tikroji valdžia yra Rusijoje, bankininkai - Kinijoje, žmonės - Miami, FL, o ekonomika pakeliui į peklą.

Būsimas dailidė?

Petriukas atidžiai stebi kaimyną, taisantį savo tvorą.

- Ar tau labai įdomus dailidės amatas? Gal ir tu užaugęs būsi dailidė?

- Visai ne. Aš tik laikiu kada su plaktuku suduosiu sau per pirštą.

Muzikos mėgėjai

Škotas parodo draugui savo naują butą.

- O šis yra mūsų muzikos kambarys.
- Kaip tai? Šitame kambariame aš nematau jokio muzikos instrumento.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

AUGUST SCHEDULE

AUG 8 THU	PHILADELPHIA, PA	12 NOON
AUG 8 THU	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
AUG 9 FRI	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
AUG 9 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
AUG 13 TUE	PUTNAM, CT	11-12 NOON
AUG 15 THU	NEWARK, NJ	11-12 NOON
AUG 17 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
AUG 20 TUE	NEW BRITAIN, CT	11-12 PM
AUG 20 TUE	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
AUG 20 TUE	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
AUG 22 THU	PHILADELPHIA, PA	11-12 NOON
AUG 22 THU	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
AUG 23 FRI	KEARNY, NJ	11-12 NOON
AUG 23 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
AUG 29 FRI	NEWARK, NJ	11-12 NOON
AUG 31 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$799 r.t.

One way to Vilnius \$530

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

PASINAUDOKITE PAPIGINTOMIS KAINOMIS rudenį ir žiemą, skrisdami į Vilnių ir Rygą!

Mes taip pat siūlome patogius skrydžius ir keliones laivu į Karibų salas, Australiją, Aziją ir Europą.

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave.

Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Rugpjūčio mėn. pradžioje bus parengtas naujas rudens konteinerių išsiuntimo tvarkaraštis, kurį VILTIES agentūros siuntėjai gaus paštu asmeniškai.

VILTIES įstaigoje siuntinius priimame nuo antradienio iki šeštadienio. Informacijos apie siuntinius ir skubų pinigų pervežimą į Lietuvą prašome teirautis telefonu (617) 269-4455.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 West Broadway
So, Boston, MA 02127
(617) 269-4455

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Medininkų pils Vilniaus rajone restauruojama Amerikos lietuvių suaukotomis lėšomis. V. Kapočiaus nuotr.

Didingai paminėtas karaliaus Mindaugo krikštas ir karūnavimas

Lietuvos ambasada Venesueloje šių metų liepos 9 d. paminėjo 743-ias Mindaugo karūnavimo metines. Iškilmių sukaktis prasidėjo Išlaisvintojo Simono Bolivarą pagerbimu Valstybės Panteone, dalyvaujant vyriausybės protokolo ir URM atstovams, Prezidentūros garbės sargybai ir laivyno kariniam orkestrui, sugrojusiam abiejų šalių himnus.

Vakare ta proga Lietuvos ambasadorius dr. Vytautas Antanas Dambrava Eurobuilding viešbučio iškilmių salėje, privačiomis lėšomis surengė priėmimą Venesuelos vyriausybės, diplomatinio korpuso atstovams ir rinktiniais svečiams, jų tarpe ir lietuviams. Dalyvavo 270 asmenų, jų tarpe apie 50 ambasadorių (buvo atstovautos visos didžiosios ir svarbiosios valstybės ambasadorių lygyje), buvęs valstybės prezidentas dr. Luis Herrera Campins, Kongreso ir Aukščiausio Teismo vadovybė, švietimo

ir kultūros atstovai. Diplomatinio korpuso dekanas arkivyskupas Oriano Quilici ir eilė ambasadorių sveikino šią naują iniciatyvą, leidusią jiems plačiau susipažinti su istorine Lietuvos pradžia.

Prieš tai, liepos 7 d., sekmadienį, karaliaus Mindaugo krikštas, karūnavimas ir tragiška šeimos mirtis buvo atžymėta lietuvių bendruomenės pamaldomis. Kapelionas Jose Modena, italas, aukojo mišias už karališkosios šeimos vėles ir pasidžiaugė, kad lietuviai prisimena ne tik savo artimuosius, gimines, bet ir valstybei ir katalikybei pradžią davusį pirmąjį Lietuvos valdovą. Apie iškilmes plačiai rašė Venesuelos spauda. Ambasadoriaus Vytauto A. Dambravos tai proga paruoštas istorinis straipsnis buvo atspausdintas net keliuose svarbiausiuose sostinės ir krašto dienraščiuose.

Caracas, 1996.VII.10
Baltipress

Kasmetinis Atgailos žygis į Kalvariją

(atkelta iš 5 psl.)

tai, kas trukdo pilnai atsiverti Dievo Žodžiui ir sekti Juo. Nes juk visi esame paveikti pasaulio nuodėmės, ne vienas dar vaikystėje sužeisti neteisingo tėvų auklėjimo, patirtų skriaudų, kamuojamų pykčio, neatleidimo, neįspazintų kalčių, susimaišę pilname tuštybės dabarties pasaulyje. Daugeliui buvo gera proga atlikti rimtą išpažintį iš viso gyvenimo. Ne vienas, klausydamas brolio Gedimino pamokslu, bu-

vo nustebintas, sužinojęs, kad iš pirmo žvilgsnio nekaltas taip madingas horoskopų skaitymas ar ateities pranašavimas iš tikrųjų yra nuodėmė ir gali būti rimta kliūtis dvasiniame gyvenime.

Alsėdžiuose buvome nustebinti žmonių gerumo. Ir turbūt neatsitiktinai, nes dar XV a. čia buvo pirmasis Žemaitijos vyskupijos centras. Liepos 5 d. jau buvome Kalvarijoje, kur apsisitojome vidurinėje mokykloje. Vakare, miestelio kultūros rūmuose,

A. Saudargo viešnagė Philadelphijoje

Š. m. gegužės 6-7 dienomis Philadelphijoje svečiavosi Lietuvos Respublikos Seimo narys, Krikščionių Demokratų partijos pirmininkas Algirdas Saudargas. Svarbiausias susitikimas įvyko Philadelphijos miesto rotušėje su miesto meru Edward Rendel, kuris pasiūlė parašyti laišką prezidentui Billui Clintonui, primindamas Lietuvos narystės NATO organizacijoje svarbą. A. Saudargas taip pat susitiko su Charles Dougherty, buvusiu Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso nariu 1979-1983 m., tuometiniu ad hoc komiteto Baltijos šalimi ir Ukrainai remti

Teodoras Blinstrubas, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro tarybos narys, vėl praturtino Pasaulio Lietuvių Archyvo rinkinius reta periodika iš savo asmeniškos bibliotekos. Šį kartą jis padovanojo 1949 m. ir 1950 m. Sao Paulo, Brazilijoje, leisto dvisavaitinio laikraščio "Mūsų Lietuva" įrištus komplektus ir keturis Lietuvos pasiuntinybės Washingtone leisto biuletenio "Current News on the Lithuanian Situation" tomus. Gražiai įrišti komplektai apima 1944-1952 metus. Daugelį metų aktyviai pirkdamas iš privačių šaltinių retus leidinius lituanistine tematika, Blinstrubas yra sukaupęs reikšmingą biblioteką. Jis savo asmeninį archyvą, kuris atspindi jo ir daugelio bendraminčių visuomeninę veiklą, taipgi numato padovanoti Pasaulio Lietuvių Archyviui. LTSC pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas ragina ir kitus veikėjus savo korespondencijos ir leidinių rinkinius padovanoti Pasaulio Lietuvių Archyviui, kur jie galės papildyti daugialypės lietuvių veiklos paveikslą.

Arūnas Zailskas

M.Mažvydo katekizmui - 450 metų

Martyno Mažvydo katekizmo - 450-osioms metinėms skirtas iškilmingas posėdis įvyks 1997 m. vasario 8 d. Lietuvos Operos ir baleto teatre Vilniuje. Sukaktis įrašyta į UNESCO jubiliejinių datų kalendorių ir bus minima Prancūzijoje, Vokietijoje bei Lenkijoje.

se, kaip ir Rietave, vaidinome pagal B. Brechtą pastatytą spektaklį "Kaukazo kreidos ratas". Per dramą ir judesį norėjome parodyti žmonių tarpusavio santykius ir atkreipti žiūrovų dėmesį į mūsų kasdienį elgesį su kitais. Visą naktį, kas dar turėjo jėgų, dalyvavo švč. Sakramento adoracijoje, o ryte 6 val. giedodami apėjome Kryžiaus kelius. Po pietų atsiveikė išsikirstėme į namus, pasiryžę neišbarstyti to, ką buvome suvokę ir įgiję šiame žygyje. Nes juk tiek nedaug teireikia, kad pasaulio rūpesčiai ir kasdienybės užgožtų dvasines vertybes.

Skelbkites DARBININKE pasidalinkite džiaugsmu, sveikinkite, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

Lietuvių Rašytojų Draugijos kreipimasis

Pernai tragiškai žuvęs jaunas poetas, filosofas, eseistas, redaktorius Vaidotas Daunys paliko daug mirties perplėštų raštų, darbų, planų. Vilniuje liko našlė Raimonda Daunienė ir penki mažamečiai vaikaičiai.

Lietuvių Rašytojų Draugija skatina tautiečius paremti velionio šeimą ir padėti surinkti jo literatūrinį palikimą (laiškus, rašinius, etc.) Amerikoje. Aukas ir tekstus prašoma siųsti LRD išdininkui Leonui Lėtui.

LRD valdyba

pirmininku, kuris, būdamas ryšių su visuomene firmos Cassidy & Associates, Inc., viceprezidentu, pasiūlė savo bei Cassidy & Associates paslaugas, įgyvendinant Lietuvos politinius planus Jungtinėse Amerikos Valstijose. A. Saudargas susitiko su Mellon PSFS Banko direktorių valdybos nariu, buvusiu banko prezidentu Thomas Donovan, kalbėjosi apie Amerikos bankų veiklos Lietuvoje ateitį. Susitikime su James Crowley, draudimo kompanijos Cigna Worldwide, Inc., viceprezidentu, A. Saudargas kalbėjosi apie draudimo paslaugų išvystymą Lietuvoje. International

Visitors Council organizacijoje A. Saudargas susitiko su jos prezidente Nancy Gilboy, tarėsi dėl būsimo bendradarbiavimo. A. Saudargas taip pat lankėsi Philadelphia College of Textiles and Science, susitiko su kolegijos prezidentu James Gallagher bei kolegijos profesoriams, kalbėjosi apie švietimo vystymą. Susitikime su ryšių su visuomene firmų prezidentais, Kristina Bard, Bard Associates, Inc., ir su Elliot Curson, Curson Advertising, Inc., A. Saudargas aptarė pagalbos Lietuvai, besiruošiančiai Seimo rinkimams, kelius. Labai įdomus ir reikšmingas susitikimas

įvyko Foreign Policy Research Institute su šio instituto viceprezidentu Alan Luxenberg ir instituto darbuotojais, kuriuos domino Krikščionių Demokratų pozicijos Lietuvoje, Centrinės ir Rytų Europos bei Rusijos ateitį. A. Saudargas lankėsi šv. Andriejaus lietuvių parapijoje, susitiko su parapijos administratoriumi, kunigu T. Burkausku, o parapijos salėje išvydo didžiulę BALF'o paruoštą humanitarinės pagalbos Lietuvai siuntą.

Philadelphijos Lietuvių Namuose įvyko šiltas susitikimas su Philadelphijos ir apylinkių lietuviams.

Gintaras Labutis

Vilnius. Lietuvos skautai Gedulo ir Vilties Dienos minėjime.

V. Kapočiaus nuotr.

Keleiviniai traukiniai - nuostolingi

Nuo rugpjūčio 1 dienos Lietuvoje brangsta važinėjimo geležinkeliais bilietai. Dabar už pravažiūtą vieną kilometrą teks mokėti ne 5, o 7 centus. Kaip Eltos korespondentui sakė specialiosios paskirties akcinės bendrovės "Lietuvos geležinkeliai" direktorius administracijai Vytautas Vitkauskas, tokį kainų padidinimą lemia žymiai padidėjęs kuras ir kiti energijos

ištekliai. Taip pat daug papildomų lėšų geležinkelininkams tenka išleisti perkant užsienyje vagonus, lokomotyvams ir keliams remontuoti reikalingas detales, įrangą, taip pat bėgius.

Beje, pasak V. Vitkausko, keleiviniai traukiniai "Lietuvos geležinkeliams" jau nebe pirmi metai yra nuostolingi. Antai už pernai nuostoliai siekė 100 milijonų litų. Jie nesumažėjo nei

pernai, nei šiemet. Šioks toks pelnas yra gaunamas tik iš krovinių vežiojimu, kurių srautas, ypač tranzitinis, irgi labai nevienodas. Situacija verčia geležinkelininkus peržiūrėti ir ateityje atsakyti kai kurių ypač nuostolingų vietinio susisiekimo traukinių maršrutų, pavyzdžiui, Klaipėdos-Pegėgių, Šiaulių-Tauragės, taip pat Kybartų, Stasylių, Daugpilio kryptimis, ypač naktį, vykstančių dyzelinių traukinių.

ELTA

Į Klaipėdą plaukia italų karo laivas

Gauta žinia, kad artimiausiomis dienomis pirmą kartą Klaipėdoje viešės Italijos Karinių jūrų pajėgų jūreiviai. Rugpjūčio pirmą dieną į Lietuvos uostą atplaukė Italijos karinio jūrų laivyno fregata "EURO". Laivo ilgis - daugiau kaip 122 metrai, plotis - 12,9 metro, iguloje - 232 jūrei-

viai. Šis italų laivas dalyvauja taikos palaikymo operacijose, vykdo savo šalies pakrantės vandens gynybos ir kontrolės funkcijas.

Italų laivo igulos vizitas Lietuvos uostamiestyje truks tris dienas. Fregatos "EURO" vadas, korvetės kapitonas Coppola Salva-

tore susitiks su Klaipėdos apskrities ir miesto vadovais, susipažins su Lietuvos Karinėmis jūrų pajėgomis ir laivais, Klaipėdos miestu ir uostu. Laivo jūreiviams bus surengtos pažintinės pramoginės išvykos į Palangą ir Neringą.

ELTA

Kai kuriems verslininkams reikės pristatyti psichiatro pažymą

Lietuvos vyriausybė patvirtino licencijavimo taisykles kai kurioms su ginklais susijusioms verslo sritims. Lietuvoje įregistruotoms arba steigiamoms šio pro-

filio įmonėms licencijas 3 mėnesiams išduos bei įmonių veiklą kontroliuos Vidaus reikalų ministerija.

Pardavinėti lygiavamzdžius ir medžioklinius graitvinius šautuvus bei jų šaudmenis, arbaletus, pneumatinius šautuvus ir pistoletus, dujinius pistoletus bei pirotechnikos priemones bus

galima įsigyti 5000 litų kainuojantį leidimą. Medžioklinių peilių gamybos licencija kainuos 500 litų. Visiems leidimams gauti reikės pateikti mokesčių inspekcijos pažymą, kad deklaruotos pajamos ir sumokėti mokesčiai, taip pat psichiatro ir narkologo pažymas.

ELTA

Mūsų mylimas tėvelis

JERONIMAS LANDSBERGIS

mirė birželio 13 d. ir buvo palaidotas birželio 17 d. Nuširdžiai dėkojame kunigams Vytautui Palubinskiui, aukojusiam gedulingas pamaldas ir pravedusiam laidotuvių apeigas, Leonardui Andriekui, OFM, Jonui Pakalniškiui, ir (pomirtinė padėka) a. a. Valdemarui Cukurui, aukojusiems šv. mišias už velionio sielą; laidojimo namų vedėjai Marytei Šalinskienei už paslaugas ir rūpestį; giminėms ir draugams už dalyvavimą apeigose, užuojautą, aukas šv. mišioms, tremtinėms bei našlaičiams Lietuvoje, ir gėles.

Velionio dukra ir sūnūs --

Gražina Ercienė,

Algirdas ir Algimantas Landsbergiai - su šeimomis

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Žolinė - Marijos į dangų pėmimo šventė (rugpjūčio 15 d. - ketvirtadienį) yra tarp tų švenčių, kurios katalikai privalo išklaisyti mišias. Parapijose mišios aukojamos tą dieną ir vakare, o daugelyje parapijų mišios aukojamos ir iš vakaro, kad dirbantys tikintieji galėtų atlikti šią pareigą. Pranciškonų koplyčioje Brooklyne mišios bus aukojamos tą dieną 11:15 val. ryto.

Tadas ir Helen Sviderskiai padovanojo Lietuvų Katalikų Religinei Šalpai tris mechanines rašomasias mašinėles. LKRŠ nuoširdžiai dėkoja aukotojams. Mechaninių rašomųjų mašinėlių pareikalavimas Lietuvoje dar didelis. Jei kas mašinėlių turite ir jų nenaudojate, padovanokite jas Lietuvos katalikiškoms mokykloms per LKRŠ.

Renata (Nelsaitė) ir Raimundas Pauliai š. m. liepos 27 d. susilaukė trečio kūdikio - Romano Kazimiero. Jie jau augina sūnų Viktorą - 5 metų, ir dukrelę Eriką Katariną - 2 metų. Dėkui vaikų gimimui labai džiaugiasi Angelė ir Romas Nelsai, Bronė ir Vytautas Pauliai bei prosenelės Elena Nelsienė, Anasztazija Kulienė, Pranė Paulienė ir visi giminės.

Mirties pranešimai
Algirdas Benediktas Štarolis po sunkios ligos mirė š. m. liepos 14 d. Yale universiteto ligoninėje (New Haven, CT.), sulaukęs 57 metų amžiaus. Palaidotas liepos 17 d. po gedulingų mišių Šv. Antano bažnyčioje Prospect, CT, Yale kapinėse prie universiteto. Jaunas būdamas gyveno New Yorke ir buvo veiklus Atletų klubo narys, lošė futbolą. Be to, turėjo populiarų jaunimo orkestrą. 1964 m. vedė ir apsigyveno Connecticut valstijoje. Nulūdimė liko žmona Regina, gyv. Bethany, CT, sesuo Aušra Dičpinigaitienė su vyru Zigmą, gyv. Woodhaven, NY, sesers sūnūs: Zigmas, gyv. Smithtown, L.I., ir dr. Paulius, gyv. New Yorke. Liko tolimesnių gimininių Lietuvoje ir eilė draugų iš jaunų dienų New Yorke.

Velionio pageidavimu, aukos priimamos Lietuvos Našlaičių Fondui (per Liet. Religinę Šalpą).

Alfonsas Kantakevičius, 81 metų amžiaus, gyv. Richmond Hill, NY, mirė liepos 28 d. Huntington ligoninėje. Palaidotas liepos 31 d. Pinelawn Memorial kapinėse Farmingdale, L.I., šalia savo neseniai mirusios žmonos. Liko sūnus John, duklė Rūta Stenish ir du anūkai.

Viktorija Belauskas, gimusi 1920 m. Brooklyne, NY, gyvenusi Richmond Hill, mirė rugpjūčio 1 d. Jamaica ligoninėje, sulaukusi 76 metų. Pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo rugpjūčio 2 d. šeštadienį, rugpjūčio 3 d., po gedulingų mišių Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth, NY, palaidota Kalvarijos kapinėse.

Liko brolis Antanas ir kiti giminės.

Sofija Mačiulaitienė, gyv. Valley Stream, NY, mirė liepos 19 d. ligoninėje, sulaukusi 83 metų amžiaus. Buvo pašarvota Lieber laidotuvių koplyčioje Valley Stream, NY. Atsisveikinimas buvo liepos 21 d. Pirmadienį, liepos 22 d., po gedulingų mišių Apreiškimo par. bažnyčioje palaidota St. Charles kapinėse, Far-

Kun. Valdemaras Cukuras, Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų vienuolyno kapelionas, mirė Lietuvoje š. m. liepos 17 d. ir buvo palaidotas Antakalnio kapinėse Vilniuje. Šv. Mišias už jo vėle aukos Norwich vyskupas Daniel A. Hart seselių koplyčioje Putname penktadienį, rugpjūčio 16 d., 10:30 val. ryto. Visi kviečiami dalyvauti.

The Lithuanian Olympic Team - tokiu vardu išleista mažo formato 100 puslapių anglų kalba knygelė apie Lietuvos sportininkus Atlantos olimpiadoje 1996. Pradžioje - keli puslapiai su aprašymais apie Lietuvą su spalvotomis nuotraukomis. Toliau - išvardinami laimėti medaliai pradedant 1928 m. olimpiada Amsterdame ir baigiant 1992 metų olimpiada Barcelonoje. Tada eina aprašymai su juoda-balta fotografijomis delegacijos vadovų. Po to - aprašymai su juoda-balta fotografijomis visų sportininkų - dalyvių. Iš viso 136 nuotraukos. Tiek pat pavardžių ir turnirų. Sudėti Lietuvos olimpinį komitetą rėmusių organizacijų firminiai ženklai, iš kurių matosi, kad tie rėmėjai - 90% užsieniečiai.

Knygutė spausdinta A. Jakšto spaustuvėje Lietuvoje. Jeigu knygos apipavidalinimas atitinka poligrafinius standartus, tai nuotraukų kokybė šiek tiek nuvyle. Norėtuši matyti sportininkų spalvotas nuotraukas, ypač, kad pradžioje - rašant apie Lietuvą, jos yra spalvotos. O juoda-balta fotografijose sportininkai atrodo kažkaip liūdini.

Knygutė gauta iš p. Stasio Dėdino, gyv. Atlanta, GA. Dėkojame.

Lietuvių Susitikimo šventė Putnam, CT.

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet Marytė R. Shalins suorganizavo autobusą į Nekalto Pradėjimo Seserų sodyboje piktiną liepos 28 d.

Autobusus nuo Shalins laidojimo namų pajudėjo su menku pavėlavimu - 7:30 val. ryto. Kėmingdale, L.I.

Nulūdimė liko vyras Antanas.

Laidotuvėmis rūpinosi Marytė R. Shalins.

Vinco Urbanavičiaus (s. Juozapo) ieško Janina Karklelienė - Urbanavičiūtė. Vincas Urbanavičius buvo atvykęs į Ameriką apie 1930 m., tarnavo kariuomenėje, augino sūnų ir dvi dukteris. Žinantieji apie jį arba apie jo likimą prašomi pranešti Janinai Karklelienei, N. Žadvarninkai, Švenčionys, Lietuva - Lithuania. Galima pranešti Darbininkui.

UNION TOURS, 245 Fifth Ave, Suite 1101, New York, NY 10016 išleido keletą spalvotų, gražių katalogų apie keliones po Baltijos kraštus. Labai graži brošiūra yra *The Baltics in Style*, kur aprašoma 11 dienų kelionė. Kitas gražus katalogas vadinasi *Heritage Tours in Lithuania*.

Skambinkite tel. (212) 683-9500 ir prašykite katalogų apie keliones po Pabaltijo kraštus.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, rugpjūčio mėnesio pabaigoje. Sekite skelbimus *Darbininke*.

Vilnius. Bernardinų bažnyčios, kuriai vadovauja pranciškonai, fasadinė dalis. Šalia matosi Šv. Onos bažnyčios gotikiniai bokšteliai.

J. Polio nuotr.

Pranciškonų vadovybės posėdis Brooklyne

Liepos 28 d. ir 30 d. Brooklyno vienuolyne posėdžiavo pranciškonų vadovybė. Dalyvavo provinciolas T. Placidas Barius, viceprovinciolas T. Augustinas Simanavičius, tarėjai T. Pranciškus Giedgaudas, T. Rafaelis Šakalys ir T. Jonas Bacevičius.

T. Placidas, neseniai vėl keletą savičių lankęs Lietuvoje, detališkai nagrinėjo dabartinius pranciškonų darbus Lietuvoje, jų rūpesčius ir artimos ateities užmojus.

Viena iš pačių svarbiausių dabarties užduočių yra reiklus jaunosios kartos vienuolinio auklėjimo ir mokslinio suvarkymas. Šį ruošinį auklėjimo sritį ir drauge praktika atliks 3 kunigai: filosofijos ir teologijos studijas dė 4, 9 postulantai ruošis noviciato bandymo metams; 2 klierikai siunčiami į Šv. Žemę, 2 - į Angliją ir 5 studijas tęs kunigų seminarijoje Kaune.

Vilniuje Bernardinų bažnyčios freskų atidarymas ir retušavimas bei didžiojo altoriaus restauravimas, talkinant Ispanijos "Opus Dei" organizacijos savanoriams,

vyksta sėkmingai. Sunkiau sekasi išpirkti privatizuotas ir pasauliečių apgyventas buvusias bernardinų - pranciškonų vienuolyno noviciato patalpas.

Kauno Žaliajame kalne statomo vienuolyno paskirtis dar vis neišaiškinta, ir nuo interjero išbaigimo susilaikoma. Šv. Jurgio vienuolyno pastatai sparčiai tvarkomi. Tikimasi, kad rugsėjo 1 d. 15-tojo amžiaus vienuolyno naujai įrengtoje koplyčioje bus aukojamos pirmos šv. Mišios. Įrengta nauja ir nuo miesto atjungta šildymo sistema, įrengiami patogumai, patalpos pritaikomos reguliariam seminaristų gyvenimui ir studijoms.

Kretinga - didžiulis bičių avilys. Be parapijos, kuriai priklauso apie 20,000 parapijiečių, vienuolynui dar priklauso vidurinė mokykla su beveik 1,000 mokinių ir universitetinis religinių disciplinų institutas, kuriame šiuo metu studijuoja arti 100 aukštojo mokslo siekiančių būsimoji religijos dėstytojų. Abe-

jose mokslo įstaigose dirba 100 įvairių specialybių profesorių, mokytojų ir instruktorių. Kai kurie iš jų yra atvykę iš užsienio.

Vykdamas Šv. Tėvo pageidavimą, pranciškonams pavesta Lietuvoje, **Kryžių kalne**, pastatyti vienuolyną. Šis projektas buvo stipriai pajudintas. Su italų ir lietuvių architektais buvo peržiūrėti preliminariniai būsimos noviciato ir atgailos vienuolyno planai. Nupirkta kai kurios žemės prie Kryžių kalno, sueita į artimus ryšius su atitinkamomis Šiaulių miesto įstaigomis ir Vilniuje - su urbanistikos ministerija.

Posėdy buvo paliesti ir Brooklyno vienuolyno komplekso reikalai. Kai kurios nuosavybių pirkimo parėdavimo įstaigos ir organizuoti vienetai ir ji yra atkreipę rimtą dėmesį ir net pasiūlė kainas. Yra aišku, kad dėl narių stokos pranciškonai Brooklyno vienuolyną neužilgo turi likviduoti. Tačiau tirdami įvairias galimybes, šiuo metu jie dar nėra pasiruošę jo parduoti.

P. B.

Po to sekė vėlavų nuleidimas ir prieš išvykstant - maldos valandėlė koplyčioje.

Nors sekmadienis buvo tikrai labai užimtas, bet Marytė R. Shalins rado progą su keletu kitų autobusų keleivių aplankyti labai gražią seselių tvarkomas Dangaus Vartų kapinaites, kur ilsisi daug seselių, kun. St. Yla, prof. J. Brazaitis, ambasadorius St. Lozoraitis ir daug kitų žinomų žmonių. Už visus pasimeldė ir sugiedojo Angelas Dievo.

Labai visi pasigedome kun. dr. V. Cukuro, buvusio seselių kapeliono. Jis šiai šventei turėjo būti sugrįžęs iš Lietuvos, bet... ten mirė, ten ir palaidotas. A. a. kun. V. Cukurą ir kun. St. Ylą prisiminė ir Tėvas Antanas mišų pabaigoje ir visi už juos pasimeldė.

Prieš sėdant į autobusą kelionei namo, mūsų keleivis Romas Drazdauskas, Apreiškimo par. zakristijonas, užgrojo akordeonu, tai tuoj prisirinko daugybė klausytojų ir kiti vos nepavėlavo į savo autobusus, kurių šiemet buvo privažiavę daugiau nei kitais metais. Kun. Pugevičius buvo suorganizavęs autobusą net iš Baltimorės. Tai pirmą kartą autobusus iš tos apylinkės.

Oras visą dieną ir vakarą buvo labai gražus. Ir vėl visi dainuodami laimingai pasiekėme namus apie 9 val. vak.

Esame labai dėkingi Marytei R. Shalins už suorganizavimą autobuso ir suteiktą progą gražiai praleisti laiką Nekalto Pradėjimo seselių sodyboje. Jau dabar nemažai keleivių užsisakė kelionę autobusu ir kitiems metams.

Ona Barauskienė

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimos. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. (sk.)

Amerikietė ir jos šeima nori išmokyti lietuvių kalbos. Pageidauja igudusios mokytojos ar mokytojo. Dėl daugiau informacijų skambinti (914) 763-6033. (sk.)

Vilniuje parduodamas butas - centre, Antakalnio gatvėje prie Šv. Petro ir Povilo bažnyčios, Gedimino kalno ir Anglų ambasados. 5 kambariai su virtuve ir vonia (salonas, valgomasis, 3 miegamieji). 146 kv. m., garažas kieme; trečias aukštas; 2 balkonai; puikiai atremontuotas su pilnu apstatymu: importiniai baldai, visa virtuvės įranga ir indai. Prašoma kaina \$100,000. Skambinti: (370-2) 62-60-28 arba (718) 776-1687 dėl informacijos (sk.)

Parduodamas butas - condo Miami, gražioje Bay Harbour Island saloje. Pirmame aukšte, šviesus kampinis butas: 1 miegamasis, 2 prausyklos. Kambariai dideli. Yra baseinas. Nepilna mylia iki jūros; netoli autobusai, krautuvės. Prieinama kaina. Tik 55 metų ar vyresni žmonės gali pirkti. Gražūs badai ir kit. lieka nemokamai. Skambinti (305) 891-1311. M. Jakaitienė. (sk.)

Kerpu, šukuojų, darau cheminį ir pusmetinį sušukavimą. Teikiu konsultaciją dėl plaukų priežiūros. Kerpu plaukus vyrams, moterims ir vaikams. Pagal pageidavimą, galiu aptarnauti klientus ir namuose. Paslaugų kainos žemesnės už amerikietiškas. Dirbu visą dieną. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th St. Woodhaven, NY 11421. Tel. (718) 805-3612. (sk.)

PINIGAI PERVEDAMI Į LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, komercinės siuntos laivu arba oro paštu - **air cargo. TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. CONNECTICUT valstijoje (203) 232-6600. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igalio-tiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuosirdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Mrs. Ona Rimkienė, Ridgewood, NY - 5 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims rugpjūčio 17 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.